

**KATALOG SZKOLNYCH
PROCEDUR POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I INNYCH
PRACOWNIKÓW SZKOŁY ZESPOŁU SZKÓŁ
PONADPODSTAWOWYCH NR 2
IM. ROMUALDA TRAUGUTTA W BEŁCHATOWIE
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY
ORAZ W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH**

Wykaz procedur:

- I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.
- II. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.).
- III. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- IV. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).
- V. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.
- VI. Procedura w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
- VII. Procedura w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
- VIII. Procedura w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk oraz postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.
- IX. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.
- X. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.
- XI. Procedura postępowania w sytuacji wypadku w szkole lub na terenie szkoły.
- XII. Procedura postępowania w przypadku incydentu bombowego.
- XIII. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego lub próby samobójczej ucznia.
- XIV. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej).
- XV. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konieczności zawiadomienia o śmierci ucznia.
- XVI. Procedura dotycząca wykorzystania zapisów z monitoringu szkolnego
- XVII. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia na teren szkoły aktywnego zabójcy.

W opracowanych procedurach przyjęto następujące sformułowania i definicje:

Przez zachowanie agresywne rozumie się następujące zachowania:

- celowe używanie przemocy fizycznej, np. popychanie, bicie
- stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych – posiadanie i używanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.) oraz niebezpiecznych substancji
- wulgarnie zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły,
- nierespektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły,
- wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do przemocy fizycznej, używanie wulgarnego i obraźliwego języka
- dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności.

Przez stosowanie przemocy rozumie się:

- powtarzające się akty przemocy psychicznej i fizycznej,
- ciągłe zastraszanie,
- zjawisko „fali”.

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów, w tym:

- procedura zachowania się w przypadku czynu o niskiej szkodliwości
- procedura postępowania w sytuacjach zastosowania przemocy ze strony ucznia/uczniów

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- pracownikowi szkoły,
- nauczycielowi,
- wychowawcy,
- pedagogowi szkolnemu,
- dyrektorowi szkoły.

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek stosować się do poleceń wszystkich pracowników szkoły.

Procedura zachowania się w przypadku czynu o niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, używanie obraźliwych słów):

Pracownik szkoły:

1. Ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji.
2. Zdecydowanie i stanowczo rozdziela strony konfliktu, uniemożliwiając kontynuację negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary
3. Nie dopuszcza do stosowania agresji wobec siebie jako osoby interweniującej
4. Zgłasza zaistniałe zdarzenie wychowawcy klasy.

Wychowawca :

1. Przeprowadza stosowną rozmowę ze sprawcą konfliktu i stosuje adekwatną do zdarzenia karę, np. przyznanie punktów ujemnych.
2. Gdy zachowanie ucznia, mimo upomnień nie ulega zmianie, informuje rodziców o zaistniałym fakcie, powiadamia dyrektora szkoły i obniża ocenę z zachowania.

Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

Pracownik szkoły:

1. Ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji.
2. Zdecydowanie i stanowczo rozdziela strony konfliktu uniemożliwiając kontynuację negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary

3. Nie dopuszcza do stosowania agresji wobec siebie jako osoby interweniującej
4. Udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia.
5. Wzywa pomoc medyczną w razie konieczności.
6. Informuje wychowawcę o zdarzeniu (w przypadku jego nieobecności dyrektora szkoły lub jego zastępcę) w celu rozpoczęcia procedury wobec sprawcy zdarzenia

Wychowawca:

1. Powiadamia dyrekcję o zaistniałym zdarzeniu.
2. Powiadamia rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia
3. Przeprowadza rozmowę indywidualną ze sprawcą zdarzenia w celu poinformowania go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad oraz o dalszym toku postępowania.
4. Obniża ocenę z zachowania
5. Umieszcza odpowiedni zapis w dzienniku lekcyjnym

Dyrektor szkoły:

1. Wzywa rodziców/opiekunów prawnych w celu powiadomienia ich o zaistniałym fakcie w przypadku nieobecności wychowawcy.
2. Ustala okoliczności zdarzenia, wysłuchując strony i konfrontując ich oświadczenia
3. W przypadku poważnego wykroczenia wzywa policję

II. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.)

Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu,
2. Powiadomienia wychowawcy klasy.
3. Działania w imieniu wychowawcy klasy w przypadku jego nieobecności

Wychowawca:

1. Podejmuje działania by odizolować ucznia od pozostałych osób w celu zapewnienia im bezpieczeństwa
2. W przypadku odmowy za strony ucznia do oddania przedmiotu powiadamia natychmiast dyrektora szkoły
3. Wzywa rodziców/opiekunów prawnych w celu powiadomienia ich o czynie i jego konsekwencjach
4. Obniża ocenę z zachowania
5. Sporządza odpowiedni zapis w dzienniku lekcyjnym

Dyrektor:

1. Wzywa policję jeżeli uzna że jej interwencja jest konieczna
2. Wnioskuje o przeprowadzenie rewizji przez policję w obecności rodziców/opiekunów prawnych ucznia (dotyczy ucznia niepełnoletniego)

III. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

Nauczyciel:

1. Zwraca uwagę na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. Podejmuje działania przywracające uspokojenie sytuacji w klasie.
3. W przypadku braku reakcji ze strony uczniów informuje o dalszych konsekwencjach.
4. Powiadamia wychowawcę klasy.

Wychowawca:

1. Przeprowadza rozmowę w celu zwrócenia uwagi na niewłaściwe zachowanie i jego dalsze konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły.
2. W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości udziela upomnienia i sporządza odpowiednią notatkę w dzienniku szkolnym.
3. W każdym przypadku, powiadamia rodziców(prawnych opiekunów).
4. W przypadku braku reakcji na interwencję, powiadamia pedagoga i dyrekcję szkoły.
5. Obniża ocenę z zachowania.

IV. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

Nauczyciel/pracownik szkoły powiadamia wychowawcę lub pedagoga o zaistniałym incydencie.

Wychowawca :

1. Powiadamia dyrektora szkoły
2. Sporządza odpowiednią notatkę w dzienniku
3. Obniża ocenę ze sprawowania
4. Powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia

Dyrektor:

1. Udziela nagany
2. Powiadamia policję i/lub sąd rodzinny w przypadku incydentu, który się powtarza pomimo zastosowania środków wychowawczych

V. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

Pracownik szkoły:

1. Upomina sprawców i stosownie do swoich możliwości powstrzymuje ich od dalszego szkodliwego działania
2. Powiadamia wychowawcę klasy

Wychowawca:

1. Powiadamia dyrektora jeżeli istnieje konieczność ustalenia sprawcy zdarzenia poprzez zabezpieczenie dowodów i przeglądu monitoringu
2. Wzywa rodziców/opiekunów prawnych sprawców zdarzenia
3. Obniża ocenę ze sprawowania

Dyrektor:

1. Wzywa policję w przypadku dużej szkody
2. Podejmuje wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców/opiekunów prawnych sprawców lub w celu odpracowania szkody.

VI. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w ich kompetencji.

W przypadku, jeśli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela jest określone przez wewnętrzne dodatkowe regulaminy szkoły.

VII. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. W razie konieczności odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia udziela pierwszej pomocy, wzywa pogotowie ratunkowe.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązują do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców(prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności.
6. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
7. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
8. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
9. W każdym tego typu przypadku uczeń otrzymuje nagane

VIII. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki oraz postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

Nauczyciel:

1. Powiadamia dyrekcję szkoły.
2. W obecności innej osoby (wychowawcy, dyrektora) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.

Wychowawca:

1. Powiadamia o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
2. Wraz z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi.
3. Udziela uczniowi nagany i obniża ocenę z zachowania
4. Sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia w dzienniku lekcyjnym

Dyrektor:

1. Wzywa policję
2. W przypadku, gdy uczeń odmawia oddania substancji – policja w obecności rodziców/opiekunów prawnych ucznia przeprowadza rewizję.
3. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzonej substancji, przekazuje ją niezwłocznie policji.
4. Sporządza lub zleca sporządzić notatkę służbową z przebiegu zdarzenia

IX. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

Pracownik szkoły:

1. Zgłasza incydent wychowawcy klasy.

Wychowawca:

1. Powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
2. Przeprowadza rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną – powiadamia ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.
3. Udziela upomnienia i wyciąga konsekwencje poprzez przyznanie punktów ujemnych z zachowania
4. Sporządza odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.

X. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.

Pracownik szkoły Informuje wychowawcę lub pedagoga.

Wychowawca/pedagog:

1. Przeprowadza rozmowę z osobą poszkodowaną w obecności pedagoga
2. Przeprowadza rozmowę, w obecności pedagoga, z osobą podejrzaną o dokonanie kradzieży, informując o konsekwencjach łamania norm społecznych oraz o grożących konsekwencjach prawnych.
3. Fakt kradzieży dokumentuje sporządzając notatkę służbową oraz zapis w dzienniku szkolnym
4. Powiadamia rodziców/opiekunów prawnych uczniów celem ustalenia odpowiednich metod i form wychowawczych.
5. W stosunku do ucznia / uczniów wyciąga konsekwencje w oparciu o regulaminy szkolne.
6. Informuje dyrektora szkoły.

Dyrektor:

Wzywa policję o ile problem nie został rozwiązany w szkole bądź uczniowie / ich rodzice odmawiają współpracy.

UWAGA: W celu wyjaśnienia zdarzenia można wykorzystać zapisy monitoringu – postępowanie wg procedury nr XVI.

XI. Procedura postępowania w sytuacji wypadku w szkole lub na terenie szkoły.

Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski należy:

1. Niezwłocznie zapewnić poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Doprowadzić poszkodowanego do gabinetu pielęgniarstwa szkolnej, zawiadamiając zaraz potem dyrektora (wicedyrektora).
3. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą-prosi o nadzór nad swoją klasą kolegę uczącego w najbliższej sali.
4. Jeśli gabinet pielęgniarstwa szkolnej jest nieczynny, przekazuje się poszkodowanego dyrektorowi (wicedyrektorowi), który bierze odpowiedzialność za udzielenie pomocy.
5. Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń-miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin lub szkicu.
6. Jeśli wypadek zdarzyłby się w godzinach wieczornych (podczas zajęć dodatkowych, itp.)-gdy nie ma dyrektora (wicedyrektora szkoły)-nauczyciel decyduje sam o postępowaniu.

W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz telefonicznie dyrektora, następnie zawiadamia rodziców. Jeśli wypadek zdarzyłby się w czasie wycieczki (biwaku)-wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie.

O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:

1. Rodziców
2. Pracownika bhp
3. Społecznego inspektora pracy
4. Organ prowadzący szkołę
5. Radę rodziców

O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie policję, prokuratora i kuratora oświaty. Ponadto o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Zawiadomień dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.

XII. Procedura postępowania w przypadku incydentu bombowego.

Zainteresowania i uwagi w związku z problemem terroryzmu wymagają rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku, samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach.

Dotyczy wszystkich pracowników szkoły:

1. Bezwzględnie poinformować o nietypowych, podejrzanych sposobach zachowania służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, Straż miejską lub Policję.
2. Zapamiętać, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne.
3. Zawiadamiając policję należy podać następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot). Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.
4. Do czasu przybycia policji akcją kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
5. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
6. Po przybyciu policji na miejsce incydem bombowego przejmuje ona dalsze kierowanie akcją. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać ! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon. Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy, należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)
9. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

XIII. Procedura postępowania w przypadku przewidywanego zamachu samobójczego lub próby samobójczej ucznia.

Dotyczy każdego nauczyciela i pracownika szkoły:

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:
  - omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej,
  - upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych (np. list sprawdzających),
  - monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.
2. Działania interwencyjne:
  - ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia,
  - nie pozostawiaj ucznia samego,
  - usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru,
  - bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce,
  - zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia,
  - wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba,
  - zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie,

- towarzysz uczniowi -jesteś dla niego ważny,
- zawiadom Dyrekcję Szkoły
- dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza – następnie postępuj według zasad poniżej:

RYZIKO UMIARKOWANE,

NP. UCZEŃ MÓWI O SAMOBÓJSTWIE, NIE MÓWI JAK TO ZROBI, NIE BYŁO WCZEŚNIEJSZYCH PRÓB.

DUŻE RYZYKO,

NP. WYSTĄPIŁY CZYNNIKI PRZEDWYPADKOWE, UCZEŃ MÓWI JAK TO ZROBI, BYŁY WCZEŚNIEJSZE PRÓBY.

EKSTREMALNE RYZYKO,

NP. WYSTĄPIŁY WSKAŹNIKI PRZEDWYPADKOWE, UCZEŃ DOKONAŁ SAMOOKALECZENIA, PODJĄŁ PRÓBĘ NIEUDANEGO ZAMACHU SAMOBÓJCZEGO LUB INNE DZIAŁANIA ZAGRAŻAJĄCE ZDROWIU LUB ŻYCIU.

- nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego, informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnienia w miarę możliwości opiekę psychologa.
- wychowawca powiadamia rodziców / opiekunów prawnych.
- dyrekcja szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją sytuacji.
- chroń ucznia przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

XIV. Procedura postępowania w przypadku żaloby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej).

1. Działania uprzedzające:

- omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej,
- omówienie tematyki stresu, traumy, żaloby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.

2. Działania interwencyjne:

- poinformuj nauczycieli, wychowawców,
- przypomnij zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania-na godzinach wychowawczych i innych lekcjach,
- poinformuj uczniów na forum klasy,

- stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
3. Działania naprawcze:
- oceń potrzeby -monitoruj stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na uczniów, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji,
  - skonsultuj sytuację z pedagogiem lub specjalistą z PPP,
  - ułatw kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

XV. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konieczności zawiadomienia o śmierci ucznia. Dotyczy wychowawcy klasy i osoby wspierającej działania wychowawcy (pedagoga, wicedyrektora lub dyrektora; ostatecznie innego nauczyciela szkoły do którego ma zaufanie)

1. Powiadomienie o śmierci zawsze powinno się odbywać „twarzą w twarz”.
2. Prawidłowe powiadomienie o śmierci musi spełnić następujące warunki:
  - dostarczyć niezbędne informacje,
  - udzielić pierwszego wsparcia rodzinie,
  - ochronić godność oraz dokazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
3. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób jej najbliższych.
4. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenia, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny.
5. Mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby móc umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską.
6. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się, przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcję osoby powiadamianej. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
7. Zawiadomienie powinno być możliwie jak najprostsze. Powinno się wyrazić współczucie, zrozumienie.
8. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, okoliczności itp. (jak, w jaki sposób, kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
9. Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego.

10. Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawić rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki. Powinien zostać pracownik szkoły lub psycholog tak długo, aż minie pierwsza reakcja - szok lub pojawiają się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji lub/ i wsparcia, w razie potrzeby. Aby rodzina ofiary nie czuła się osamotniona, należy podać adresy instytucji udzielających wsparcia.
11. Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem lekarza itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.
12. W realiach szkolnych rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci ucznia z mediów lub od osób trzecich. Obowiązek informowania leży po stronie personelu szkoły, dyrekcji.
13. Absolutnie unikać należy powierzania zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

XVI. Procedura dotycząca wykorzystania zapisów z monitoringu szkolnego.

Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu dla realizacji misji wychowawczej szkoły w Zespole Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 w Bełchatowie funkcjonuje system wizyjnego monitoringu szkolnego. System ten stanowi integralny element zapewniający realizowanie zadań szkoły, a w szczególności ma służyć podnoszeniu bezpieczeństwa na terenie placówki i wokół niej.

1. Zapisu z systemu monitoringu szkolnego wykorzystuje się w szczególności w celu wyeliminowania przejawów zachowań niepożądanych.
2. Informacje uzyskane na podstawie nagrań z monitoringu będą podstawą do wyciągnięcia konsekwencji wobec osób postępujących wbrew obowiązującym w szkole regulaminom i ogólnym zasadom prawa. Zachowania, o których mowa powyżej rozumiane są jako m. in. kradzieże, dewastacje mienia, zastraszanie, przejawy agresji fizycznej, wejście na teren szkoły osób niepowołanych z zewnątrz, zagrożenia związane z używkami.)
3. Dyrektor szkoły ma wgląd do materiałów z nagrań i to on, bądź inny upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły, każdorazowo decyduje o udostępnieniu zapisu z kamer.
4. Dalsze postępowanie na podstawie materiałów z nagrań odbywa się zgodnie z procedurami wewnątrzszkolnymi.
5. Materiały z nagrań można przeglądać tylko na terenie szkoły, w szczególnych sytuacjach nagranie może zostać przekazane policji do dalszego postępowania.

6. Wybrane materiały z monitoringu wizyjnego można wykorzystać do prezentowania przykładów różnorodnych negatywnych zachowań w celu prewencji. Materiały, o których mowa muszą zostać poddane zabiegom technicznym, tak aby osoby, w nich się pojawiające były anonimowe, w przypadku uzyskania pisemnej zgody rodziców (prawnych opiekunów), pełnoletniego ucznia, lub innych osób pojawiających się w materiałach, zabiegi techniczne nie muszą być stosowane.

XVII. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia na teren szkoły aktywnego zabójcy.

Poniższa procedura odnosi się do wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły, m.in. do dyrekcji szkoły, nauczycieli, pracowników administracji, uczniów i innych osób.

Działania:

1. Ostrzeż innych sygnałem alarmowym (4 krótkie dzwonki).
2. Nie lekceważ ostrzeżenia.
3. Zamknij drzwi pomieszczenia, w którym się znajdujesz!
4. Zabarykaduj wejście, wykorzystaj w tym celu meble i inny sprzęt, który jest ci dostępny!
5. Schroń się w miejscu bezpiecznym!
6. Zawiadom policję!
7. Zachowaj ciszę!
8. Zgaś światło!9.Wyłącz/wycisz telefon!
9. Po przybyciu służb ratunkowych:
  - Nie jesteś pewien? Nie otwieraj!
  - Wykonaj polecenia służb!
  - Trzymaj ręce w sposób widoczny dla funkcjonariuszy!
  - Biegnij do bezpiecznej strefy!

W przypadku konfrontacji z napastnikiem, jeśli nie możesz zastosować powyższej procedury „błagaj o litość”, w ostateczności walcz.

Pamiętaj! –wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za nasze bezpieczeństwo!